

บทที่ 1

บทนำ

การพัฒนาฐานข้อมูลด้านการเกษตรเป็นแนวความคิดเพื่อให้มีการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานต่างๆ ทางด้านการเกษตร ซึ่งวัดความเป็นอยู่รวมถึงสภาพเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมความเป็นไปของเกษตรกรในท้องที่โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งฐานข้อมูลที่ได้นอกจากจะเป็นส่วนที่สะท้อนให้เห็นสภาพความเป็นไปของชุมชน การพัฒนาฐานข้อมูลด้านการเกษตรยังสามารถนำมาใช้เพื่อวางแผนและจัดการการผลิตทางการเกษตรที่เหมาะสมและสอดคล้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการผลิตทางการเกษตร และพัฒนาให้เกษตรกรสามารถวางแผนในการผลิตให้สอดคล้องกับปัจจัยต่างๆ ที่จะส่งผลให้เกิดความเสียหายน้อยที่สุดแต่ให้ผลตอบแทนสูงสุดและไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และความเป็นอยู่ของคนในชุมชนชุมชนด้วย

การพัฒนาฐานข้อมูลการผลิตโคเนื้อประจำตำบลป่าสัก อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อในตำบลป่าสักได้ทราบถึงสถานะการผลิตโคเนื้อในปัจจุบันของตำบลป่าสัก ที่มีการผลิตแพร่หลายเกือบทุกหมู่บ้าน (พิพัฒน์, สัมภาษณ์ วันที่ 5 ธันวาคม 2545) โดยมีการเลี้ยงกันทั่วไปมาเป็นเวลานาน แต่ยังไม่มีการรวมกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตโคเนื้อประจำตำบลป่าสักอย่างจริงจัง ปัจจุบันพบว่ามีเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อในตำบลป่าสักทั้งสิ้นจำนวน 128 รายมีโคทั้งสิ้น 1,641 ตัว และในเดือนพฤษภาคม 2546 กลุ่มผู้ผลิตโคเนื้อตำบลป่าสัก (พิพัฒน์, สัมภาษณ์ วันที่ 19 สิงหาคม 2546) จะเห็นได้ว่าการผลิตโคเนื้อในจำนวนมากในตำบลป่าสักและยังมีโอกาสขยายตัวในการผลิตมีเพิ่มขึ้นเนื่องจากมีสภาพพื้นที่เหมาะสม แต่ในขณะที่มีการขยายตัวในการผลิตโคเนื้อเพิ่มขึ้นนั้น แหล่งน้ำและอาหารที่จะใช้ในการเลี้ยงโคยังมีอยู่ในปริมาณเท่าเดิมซึ่งอาจส่งผลให้เกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำและอาหารที่จะใช้เลี้ยงโคได้ในอนาคต นอกจากนั้นปริมาณโคที่เพิ่มขึ้นยังอาจส่งผลกระทบต่อเรื่องราคาขายได้

ดังนั้นการพัฒนาฐานข้อมูลในการผลิตโคเนื้อประจำตำบลป่าสัก จะสามารถทำให้ชุมชนนำข้อมูลต่างๆ ที่รวบรวมได้ไปประกอบการพัฒนาแผนปฏิบัติการผลิตโคเนื้อให้ได้คุณภาพตรงตามความต้องการของตลาด และสามารถจัดการให้การผลิตให้เหมาะสมกับปริมาณผลผลิตที่ผู้บริโภคต้องการ นอกจากนั้นยังควบคุมไม่ให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอีกด้วย การศึกษา

ในครั้งนี้อิงมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาถึงสภาพฐานข้อมูลการผลิตโคเนื้อประจำตำบลป่าสัก อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาฐานข้อมูลการผลิตโคเนื้อแบบมีส่วนร่วม และเพื่อประโยชน์ในการนำฐานข้อมูลที่ได้ไปใช้เพื่อพัฒนาแผนปฏิบัติการในการผลิตโคเนื้อในตำบลป่าสักต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพฐานข้อมูลการผลิตโคเนื้อระดับชุมชนในตำบลป่าสัก
2. เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาฐานข้อมูลการผลิตโคเนื้อแบบมีส่วนร่วม
3. เพื่อหาแนวทางให้ชุมชนใช้ฐานข้อมูลที่ได้พัฒนาแผนปฏิบัติการในการผลิตโคเนื้อ

ประโยชน์ที่จะได้รับจากงานวิจัย

1. ทราบถึงสภาพฐานข้อมูลการผลิตโคเนื้อระดับชุมชนในตำบลป่าสัก
2. ได้แนวทางในการพัฒนาฐานข้อมูลการผลิตโคเนื้อแบบมีส่วนร่วม
3. ได้แนวทางให้ชุมชนใช้ฐานข้อมูลที่ได้พัฒนาแผนปฏิบัติการในการผลิตโคเนื้อ

นิยามศัพท์

ฐานข้อมูล หมายถึง การรวบรวมและจัดกลุ่มข้อมูลด้านกระบวนการผลิต การตลาด และการจัดการโคเนื้อในตำบลป่าสัก

การผลิตโคเนื้อ หมายถึง การเลี้ยงโคเนื้อระดับชุมชนซึ่งเป็น โคพันธุ์พื้นเมือง และเลี้ยงแบบปล่อยตามธรรมชาติในฤดูแล้ง และการเลี้ยงในคอกในฤดูเพาะปลูก

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล หมายถึง ศูนย์กลางนำความรู้ด้านการเกษตรทุกสาขาของทุกกรม กอง ในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ไปถ่ายทอดสู่เกษตรกรในพื้นที่ตำบล

All rights reserved